

Adobe®
Illustrator CS3

Innehållsförteckning

I Vektorbaserad grafik I	
Bildskärmens upplösning	2
Upplösning i punktuppbyggda bilder	2
Objekt och banor	3
Vektorer och Bézierkurvor	4
2 Inställningar 5	
Dokumentinställningar	5
Allmänna inställningar	7
Inställningar för markering och fästpunkt	10
Inställningar för Text	10
Inställningar för Enheter och visningsprestanda	11
Inställningar för Stödraster och stödlinjer	12
Inställningar för Smarta stödlinjer och segment	12
Inställningar för avstavningsalternativ	13
3 Arbetsytan 15	
Verktyspanelen	16
Paneler	19
Skapa en ny paneldocka	19
Dölja och visa paneler	20
Snabbmenyer	20
Kontrollpanelen	21
Välkomstkärmen	21
Hjälpfunktionen	21
4 Rita figurer och linjesegment..... 22	
Rita figurer	22
Börja att rita	23
Omforma ritade figurer	24
Ovaler, cirklar, polygoner och stjärnor	25
Ovalverktyget	25
Polygonverktyget	25
Stjärnverktyget	26
Linjesegment	27
Raka linjer	27
Bågverktyget	27
Spiralverktyget	28
Stödraster	29
5 Markera objekt..... 30	
Markeringsverktygen	30
Markeringsverktyget, den svarta pilen	30
Direktmarkeringsverktyget, den vita pilen	32
Markera enskilda fästpunkter	32
Gruppmarkeringsverktyget	34
Gruppera objekt	35
Dela upp en grupp	35
Isoleringsläget	36
Markering med lassoverktyget	37
Markering med trollstaven	37
Inställningar för trollstaven	38
Markeringsramen	39
Skala objekt	40
Markering med menykommandon	40
Gömma markeringar	42
Ändra fyllningsfärg	42
Läsa markeringar	43
Spara markeringar	43
6 Linjer och fyllningar 44	
Linjefärg	45
Färg på linjer	47
Fyllningar	50
Lägg till mönsterfyllningar via färgrutor	51
Lägg till egna färger i panelen Färgrutor	51
Skapa en ny färgruta ifrån en importerad bildfärg ...	52
Egen färgruta som fyllningsfärg	53
Pipett och mått	53
Använd pipetten för färgfyllning	53
Mått	54
Mönster	55
Skapa egna mönster	55
Panelen Grafikformat	57
Läsa in grafikformat	57
Kombinera mönster och grafikformat	58
Ändra och skapa egna grafikformat	59
Panelen Utseende	60
Förvräng fritt i utseendepanelen	61
7 Färghantering..... 63	
Färghantering i Illustratör	63
Exempel på färginställningar för tryck	64

Färgmodeller.....	65	Ändra penselformer	98
RGB	65	Pensel för kantlinjer	99
CMYK	65	Skapa egna penslar	100
NMI	66	Penseldrag på figurer	101
Tryckbarhetsvarning	66	Spridningspenslar	101
Gråskala.....	66	II Omforma objekt.....	102
Dekorfärger	66	Storleksförändra ett objekt.....	102
Arbetsfärgrymder	67	Rotera objekt	104
Färghantering och trycksaker.....	67	Rotera ett objekt fyllt med mönster.....	105
Direktomfärgning.....	67	Rotera, spegla och kopiera	105
Ersätta färger med Direktomfärgning.....	68	Använda funktionen Upprepa Omforma.....	106
Redigera del i färggrupp	69	Skalförändra	107
Ändra färggruppen slumpmässigt	69	Skeva	108
Färghjulet.....	70	Omforma fritt.....	108
Skapa egna färggrupper.....	71	Övergång	110
Skapa färggrupp steg för steg.....	71	Dialogrutan Övergångsalternativ.....	110
Ta bort en färggrupp	71	Skapa övergångar med angivna steg	110
Färglägga med Direktfärgpyts	72	Justera banan i en övergång.....	112
8 Ritverktygen.....	73	Ändra skiktordning på övergångar.....	112
Objektgrafikens beståndsdelar	73	Övergångar inom objekt.....	113
Pennan	74	I2 Masker och stansade banor.....	I14
Rita med pennan	74	Skapa en urklippsmask.....	114
Ritstiftsverktygen	76	Lägga till objekt till en maskerad teckning	115
Lägg till fler fästpunkter	78	Stansade banor.....	116
Ta bort fästpunkter.....	79	I3 Ordna objekt	I17
Konvertera fästpunkter.....	79	Vågräta justeringar	117
Använd verktyget Konvertera fästpunkt.....	80	Lodräta justeringar.....	118
Rita Bézierkurvor.....	80	Fördela objekt	118
Rita en cirkel med Beziérkurvor	82	Fördela mellanrum.....	118
Rita en sinuskurva med ritstiftet.....	82	Justera objekt efter rityta eller beskärningsram.....	119
En liten Beziér-repetition.	83	Sortera objekt.....	120
9 Arbeta med banor.....	84	I4 Banhanteraren	I21
Justera banor (segment)	84	Kombinera banor och objekt	121
Markera och justera en bana.....	85	Skapa kontur av teckning	124
Ändra form på bansegment	85	I5 Text.....	I26
Använda verktyget Ändra form.....	86	Teckenpanelen	126
Dela banor	86	Skapa textkonturer.....	129
Föreana banor	87	Lodrät text	129
Dela en böjd bana.....	87	Text i figur.....	130
Skalpellens.....	88	Koppla textblock	131
Använd skalpellens	88	Rader och kolumner	132
Verktyget Spegla.....	89	Justera text.....	133
Spegla objekt.....	91	Text längs bana.....	133
Dialogrutan Spegla.....	91	Typografiska finesser.....	134
Färdiga grafikformat på banor	91	Baslinjen	135
Förenkla banor	92	Styckepanelen	135
Radera banor och objekt	94	Figsättning.....	136
10 Penslar	96	Konturlinjer på text	137
Panelen Penslar	96		

Textmasker	137	20 Lager	177
Urklippsmask på text	138	Arbeta med lager	177
Format på text	138	Grunderna i lagerhantering	178
Ersätta typsnitt	140	Flytta objekt mellan lager	180
Stavning	141	Underlager och lagergrupper	181
Pipetten på text	141	Lagerövning	182
Inställningar för Pipetten	142	Gruppera objekt och frigör till lager	184
16 Symboler	143	Skapa urklippsmask i lagerpanelen	185
Ta fram en symbol	144	21 Filter och effekter	186
Spreja symboler	144	Skugga	188
Dialogrutan Alternativ för Symbolism	145	Skugga ett objekt	189
Flytta runt symbol	146	Snörp ihop och Bukta ut	189
Ange storlek för symbol	147	Specialjämka	190
Snurra symbol	148	Filtret Skärmärken	190
Tona symbol	149	Övriga filter och effekter	191
Genomlys symbol	149	Slarva till	191
Styla symbol	150	Överstrålning	191
Gör egna symboler	151	Omslag	192
Symboler som mönster	152	22 Funktionsmakron	195
17 Övertoning och nätövertoning ...	154	Färdiga standard funktionsmakron	195
Övertoningar	154	Lägga till makron	197
Linjär och radiell övertoning	155	Egna funktionsmakron	197
Ändra övertoning	155	Skapa en egen uppsättning med makron	197
Övertoningsreglaget	156	Skapa eget funktionsmakro	198
Ändra skjutreglagens inbördes ordning	157	Dialogrutor i makron	199
Byta färger i en övertoning	157	23 Spara dokument	201
Lägga till färger i en övertoning	158	Välja filformat	201
Övertoningsverktyget	159	Filformat för annat program	201
Färdiga övertoningar	160	PDF-format	201
Nätövertoning	160	Spara i PDF-format	202
Skapa nätövertoning	161	Exportera teckningar	202
Visningsalternativ	164	Spara för webben	203
18 Stödramer och stödlinjer	165	Segment	208
Smarta stödlinjer	166	Optimera segment	209
Arbeta med smarta stödlinjer	166	Bildscheman	211
Stödramer	166	När du sparar för webben	211
Verktyg för stödramer	167	Färger på webben	212
Rektangulärt stödramer	167	24 Utskrifter och upplösning	213
19 Diagram	170	Dela upp utskrifter	216
Skapa ett stapeldiagram	170	Beskär område	216
Diagramsymboler	174	Sakregister	217

2

Inställningar

Dokumentinställningar

Innan du börjar arbeta i Illustrator är det en del inställningar som du ska göra. Den första inställningen är att bestämma storleken på det dokument som du ska arbeta med.

1. Starta Illustrator. Stäng välkomstdialogrutan om den öppnas.
2. Välj **Arkiv, Nytt**. Det gör du för att lägga ett nytt tomt ”papper” på arbetsytan. Nedanstående dialogruta visas alltid när du begär **Arkiv, Nytt**.

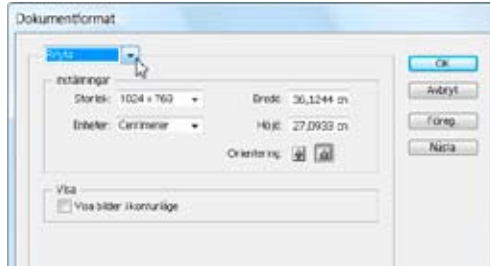
Efter **Ny dokumentprofil** kan du välja förinställningar för utskrift, webb, mobila enheter, samt för video och film. Du kan även skapa egna förinställningar för dina dokument i Illustrator. Samtliga dokumentprofiler innehåller förinställda värden som är tänkt att passa det planerade slutresultatet.

I dialogrutan **Nytt dokument** kan du själv bestämma storleken på dokumentet. Antingen anger du en standardstorlek vid **Storlek** eller så skriver du in egna mått vid **Bredd** respektive **Höjd**. Du bestämmer också om dokumentet ska vara stående eller liggande vid **Orientering**. Om du klickar på pilen efter **Avancerat** kan du själv välja färgläge, rastereffekter och förhandsvisningsläge. Du väljer färgläget **CMYK** om dokumentet ska tryckas eller **RGB** om det ska visas på bildskärm eller skrivas ut på t.ex. bläckstråleskrivare eller laser.

3. Låt de förvalda värdena stå och klicka på knappen **OK**.

4. Välj **Arkiv, Dokumentformat**. I dialogrutan **Dokumentformat** väljer du **Rityta**.

Här har du möjlighet att ändra de uppgifter du accepterade i den första dialogrutan (föregående sida steg 3).

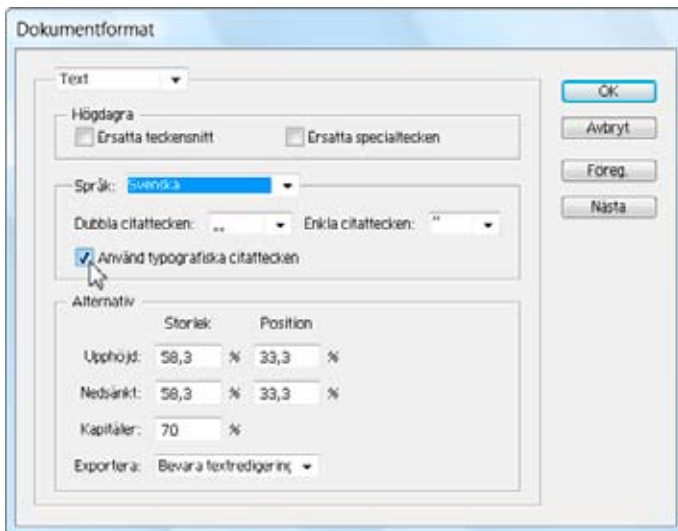

Det största dokument du kan ha är ungefär 1024×767 cm, vilket är ett rätt stort papper. I rutan **Enheter** anger du vilken måttenhet du vill använda.

Kryssrutan **Visa bilder i konturläge** tar bort all färg och visar enbart bildens konturer, se exemplet här bredvid.

5. Klicka på knappen **Nästa** för att byta sida i dialogrutan. Nedanstående dialogruta för text visas.

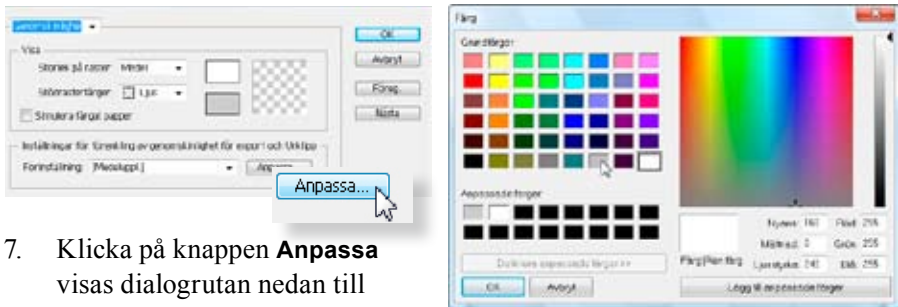
I dialogrutan **Text** ställer du in om du vill att ev. ersatta teckensnitt och specialtecken framhävs.

Lämpligt är att ange vilket språk du vill att använda liksom vilken typ av citattecken du vill ha. Rutan **Använd typografiska citattecken** ska naturligtvis markeras.

I rutan **Alternativ** kan du ändra storlek på upphöjda-, och nedsänkta tecken, deras position samt storleken på kapitäl. Ändra ingenting i alternativrutan.

6. Klicka på knappen **Nästa** för att visa **Genomskinlighet**. (Se nästa sida.)

Här anger man storlek och färg på stödraster. Använder du färgat papper kan du aktivera kryssrutan **Simulera färgat papper** och välja pappersfärg genom att klicka på den översta färgrutan (vanligtvis vit) varvid **Färgväljaren** visas.

7. Klicka på knappen **Anpassa** visas dialogrutan nedan till höger.

Här anger du önskad upplösning, samt balansen mellan vektor/rastergrafik. Med reglaget längst till höger (**Vektorer** 100) behandlas allting i dokumentet som vektorer. Med reglaget längst till vänster mot **Raster**

(Vektorer 0) rastereras allt i dokumentet vilket medför snabbare utskrift men med lägre kvalitet. Du kan även välja att göra text/streck till konturer.

8. Klicka på knappen **Avbryt** och sedan **OK**. Inställningarna för dokumentet är nu klara.

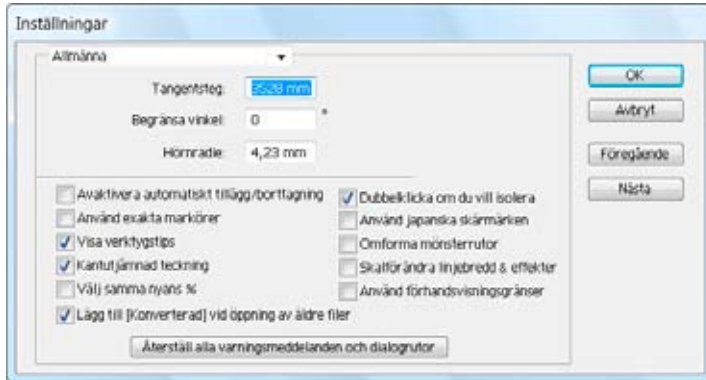
 De inställningar du gör med ett dokument på bordet gäller enbart detta dokument. Vill du att dina inställningar i fortsättningen ska gälla alla dokument gör du inställningarna med tomt redigeringsbord dvs. inget "papper" på bordet.

Allmänna inställningar

Alla övriga inställningar för Illustrator CS3 hittar du under **Redigera** och **Inställningar**. Bredvidstående meny visas via den ställer du in hur du vill ha din personliga arbetsmiljö i Illustrator. Följande inställningarna är de vanligaste du kan göra men givetvis ställer du in dem som du själv vill ha det.

1. Välj **Redigera**, **Inställningar** och **Allmänna**. Dialogrutan nedan visas.

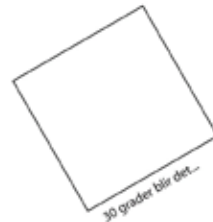
I rutan **Tangentsteg** ställer du in hur mycket ett objekt ska flyttas för varje knapptryckning på någon av piltangenterna. (Det är betydligt lättare att använda piltangenterna för att flytta ett markerat objekt än att använda musen). Du kan använda ett värde mindre än 1 millimeter om du vill.

Vill du ange avståndet i punkter istället, ändrar du det via **Redigera**, **Inställningar**, **Enheter och visningsprestanda** där du väljer måttenhet efter etiketten **Allmänna**.

Begränsa vinkel (vid **Redigera**, **Inställningar**, **Allmänna**) innebär att allt du gör, efter att ha ändrat i denna ruta, kommer att luta i den vinkel från horisontalplanet du angett. Se bilden nedan till höger.

I exemplet till höger har jag angett 30° och därefter ritat en kvadrat och skrivit in en text. Allt lutar med 30° vinkel. Kan vara mycket användbart om man t.ex. har en lutande logotyp.

Hörnradie innebär helt enkelt hur pass runda hörnen ska bli när du ritat en rektangel med rundade hörn. Låt grundinställningen vara tills vidare. Det finns enklare sätt att ändra hörnradien på än via denna inställningsruta. I dialogrutans nedre del finns ett antal alternativ som kan väljas genom att man bockar för dem.

Avaktivera automatiskt tillägg/borttagning gör att inga fästpunkter läggs till eller tas bort automatiskt. Illustrator kommer automatiskt att ta fram **Lägg till fästpunktverkyget/Ta bort fästpunktverkyget** när programmet tror att du behöver dem.

Använd exakta markörer visar det valda verktyget som ett kryss istället för en bild av det verktyg du använder. Det är bättre att i början använda verktygssymbolerna. Vill du ändå få fram exakta markörer vid något tillfälle, trycker du bara ned tangenten **Caps Lock**.

×
Exakt markör
☞
Verktygsmarkör

Visa verktygstips innebär att om du håller muspekaren ett ögonblick över en verktygsknapp visar verktygets namn samt dess snabbkommando. Låt detta alternativ vara förbockat tills du blivit ordentligt van vid Illustrator.

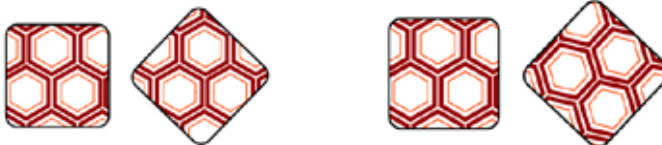
Kantutjämnad teckning visar streck och linjer jämnare på skärmen. Vill du ha samma styrka (ton) på alla färger i din teckning markerar du rutan **Välj samma nyans %**. (Men det är det sällan man vill.)

Lägg till [Konverterad] vid öppning av äldre filer lägger till ordet **konverterad** i filnamnen till alla äldre filer gjorda i Illustrator 10 eller tidigare. Avmarkera kryssrutan för att ta bort det ordet.

Dubbelklicka om du vill isolera är en funktion, som aktiverad, innebär att du kan isolera vissa delar i en bild genom att dubbelklicka på dem. En isolerad del i en bild kan inte ändras av misstag när du redigerar.

Använd japanska skärmärken skapar små märken som visar hur teckningen ska skäras på det sätt som de är vana vid i Japan.

Omforma mönsterrutor innebär att om ett objekt som är fyllt med ett mönster roteras, roteras också mönstret. Om denna ruta inte är markerad kommer mönstret att stå kvar, se figurerna nedan.

Figur 1. Omforma mönsterrutor är ej förbockat. Mönstret står stilla.

Figur 2. Omforma mönsterrutor är förbockat. Även mönstret roteras.